

VI. МОЛОДІ НАУКОВЦІ

<http://doi.org/10.17721/1728-2721.2019.74.18>
УДК 911.3

І. Горин, асп.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ МОРШИНЬСЬКОГО І ТРУСКАВЕЦЬКОГО БАЛЬНЕОЛОГІЧНИХ КУРОРТІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Моршинський і Трускавецький бальнеологічні курорти є важливими складовими лікувально-оздоровчого, рекреаційного та економічного потенціалу Львівської області. Щорічно до м. Моршин і м. Трускавець приїжджає близько 300 тисяч українських та іноземних відпочивальників, сприяючи цим самим економічному розвитку досліджуваних курортів регіону. Виділено головні особливості цих курортів. Проаналізовано основні фактори привабливості Моршина і Трускавця для приїжджих. Показано, що вартість путівок у санаторії і пансіонати цих курортів в основному залежить від періоду року. Обираючи між Моршином і Трускавцем, приїжджі звертають увагу на профіль спеціалізації курортів, оцінюють вартість проживання, додаткові можливості, у тому числі розваги, медичні та СПА-процедури тощо. Для приїжджих важливими моментами є транспортна доступність до санаторіїв, готелів чи вілл і можливість отримання повноцінної інформації про сервіс курортів та увесь асортимент послуг, які в них надаються. Не менш важливою є відмінність у складі води, яку приїжджі споживають з оздоровчою метою. І Моршин, і Трускавець характеризуються унікальними мінеральними джерелами, які мають цілющий ефект. На території двох досліджуваних курортів для загального користування споруджено бювети для споживання мінеральних вод. У Моршині власні бювети мають такі санаторії, як Моршинський і Київ-плюс, а в Трускавці – санаторії Ріксос Прикарпаття, Карпати, Перлина Прикарпаття, Шахтар, Молдова, Вернигора, Лісова пісня, Алмаз, Кристал, Дніпро-Бескид, Полонина та Женева. Досліджено заклади розміщення, які функціонують сьогодні у зазначених вище курортах Львівщини. На двох досліджуваних курортах проводиться велика кількість SPA-процедур та організовуються цікаві екскурсії і різноманітні культурно-розважальні заходи, зокрема відпочинок на прилеглих гірськолижних курортах. У санаторіях як м. Трускавець, так і м. Моршин є спеціальні дитячі кімнати, атракціони, басейни з гірками, міні-аквапарками та ін. Проведено SWOT-аналіз розвитку бальнеологічних курортів Моршина і Трускавця.

Ключові слова: бальнеологічний курорт, м. Моршин, м. Трускавець, санаторії, пансіонати, готелі, оздоровлення, відпочинок.

Вступ. На сьогодні у сфері обслуговування Львівської області все більшу роль відіграє курортне господарство, яке забезпечує відпочинок населення, його оздоровлення, медичну реабілітацію та організацію різноманітних розважальних заходів. Основною умовою для відпочинку та оздоровлення населення виступає наявність певних видів природних ресурсів. Серед них найважливіше місце посідають ресурси мінеральних вод, а також грязей та озокериту. Вони – основа для створення бальнеологічних курортів, які є важливою складовою раціонального використання наявного природно-ресурсного потенціалу Львівської області.

Постановка проблеми дослідження. Дослідження бальнеологічних курортів Львівської області на прикладі міст Моршина і Трускавця спрямовано на проведення оцінки використання їхнього рекреаційного потенціалу. Основна його мета – це виявлення рівня використання і резерву освоєння природно-ресурсного потенціалу бальнеологічних курортів Львівщини. Дослідження бальнеологічних курортів області також включає оцінювання можливостей використання потенціалу природних рекреаційних ресурсів цих курортів для задоволення потреб туристів і рекреантів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням бальнеологічних курортів як Львівської області, так і світу загалом займалися вітчизняні та іноземні вчені. О. Баєва виділила основні тенденції розвитку санаторно-курортного бізнесу в Україні (2015). В. Клапчук вивчав туризм і курортне господарство Галичини (2012). М. Рутинський розробив класифікацію і типологію курортів (2007). К. Гутенбруннер запропонував наукові засади аналізу курортів усіх країн світу, дав визначення таких понять, як "курортологія медицини", "курортологія", "медична гідрологія" і "кліматологія" (2010). Г. Каміока розкрила ефективність водної фізкультури та бальнеотерапії на основі рандомізованих контрольованих досліджень водних методів лікування (2010). Т. Бендер зробив системний огляд і мета-аналіз гідро- та бальнеотерапії в Угорщині (2014). К. Варга розробив нові підходи до бальнеопрофілактики (2012). Однак,

незважаючи на досягнуті успіхи, у цій сфері існує чимало нерозв'язаних проблем. Вирішенню частини з них присвячена пропонувана увазі читача стаття.

Мета дослідження. Метою статті є виокремлення головних особливостей Моршинського і Трускавецького бальнеологічних курортів, аналіз основних факторів привабливості міст Моршина і Трускавця для приїжджих і туристів, дослідження закладів розміщення, які функціонують сьогодні у зазначених вище курортах Львівщини і проведення SWOT-аналізу розвитку бальнеологічних курортів цих міст. Дослідження бальнеологічних курортів Моршина і Трускавця не лише підтверджує той факт, що ці курорти є важливими складовими лікувально-оздоровчого і рекреаційного потенціалу Львівської області, а й відображає їхній сучасний стан і визначає основні чинники впливу на функціонування цих двох курортів.

Методика та методологія. Методичною основою роботи виступають праці вітчизняних учених у сфері оздоровчого туризму і санаторно-курортного господарства, наукова періодика, підручники та монографії, ресурси Інтернет-мережі, статистичні дані Головного управління статистики у Львівській області та ін., в яких відображено характеристики стану рекреаційно-оздоровчої галузі регіону та її бальнеологічної складової. На додачу до цього при проведенні аналізу закладів сфери послуг міст Моршина і Трускавця автором були використані табличний і картографічний методи.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні бальнеологічні курорти Львівщини, зокрема, м. Моршин і м. Трускавець, виступають важливими складовими компонентами лікувально-оздоровчого, рекреаційного та економічного потенціалу області. Щорічно на курорти регіону приїжджає близько 300 тис. українських та іноземних відпочивальників, стимулюючи цим самим економічний розвиток досліджуваних територій.

Моршин – один із трьох найвідоміших курортів Львівської області після Трускавця і Східниці. Сюди регулярно прибувають люди з різних країн світу з метою оздоровлення і відпочинку. Головний фактор, що

Закінчення табл. 1

Назва санаторію м. Моршин	Вартість, грн/ос.	Категорія номера	Назва санаторію м. Трускавець	Вартість, грн/ос.
Моршинський	1000,00–1100,00	Напівлюкс	Карпати	2849,00
			Ріксос-Прикарпаття	6180,00
			Лісова пісня	2710,00
			Женева	1720,00
			Дніпро-Бескид	1100,00
			Перлина Прикарпаття	1200,00–1500,00
			Південний	990,00
			Молдова	1380,00
			Аркада	1070,00
			Арніка	1050,00
			Трускавець СБУ	780,00
			Кришталевий палац	1398,00–1683,00
Віктор	1045,00	Люкс	Карпати	3406,00–3674,00
Моршинський	1110,00–1300,00		Ріксос-Прикарпаття	6880,00–7440,00
Лаванда	880,00–930,00		Лісова пісня	3450,00
Світанок	760,00		Женева	1950,00
Перлина Прикарпаття	930,00		Дніпро-Бескид	2000,00
Дністер	930,00		Південний	1210,00–1430,00
Черемош	755,00–890,00		Молдова	1480,00–1750,00
Київ-плюс	760,00–800,00		Арніка	1360,00
–	–		Трускавець СБУ	880,00
–	–		Полонина	450,00
–	–		Кришталевий палац	954,00–2244,00
–	–		Віктор	1115,00–1315,00
–	–	Шахтар	2000,00–3340,00	
–	–	Перлина Прикарпаття	900,00–2250,00	
–	–	Аркада	2000,00	
–	–	Військовий	580,00	
–	–	Карпати	6397,00	
–	–	Ріксос-Прикарпаття	18500,00	
–	–	Південний	1540,00	
–	–	Аркада	2500,00	
–	–	Трускавець СБУ	990,00	
–	–	Лісова пісня	2370,00–2530,00	
–	–	Лісова пісня	5290,00	
–	–	Конект		
–	–	Котедж	Шахтар	7900,00

Дані: Туристична компанія "Edward" [5].

Персонал санаторіїв Моршина – кваліфіковані фахівці з медичною освітою, які не лише проводять оздоровчі процедури (мінеральні та грязьові ванни, купання в басейнах, масажі, арома- та озокеритотерапію), але й надають пацієнтам різноманітні консультації. Вони також розробляють рекомендації щодо здорового режиму харчування.

Крім санаторіїв, у Моршині ще є вілли, готелі та міні-готелі на будь-який смак. Курорт приймає багато відпочивальників у всі пори року, тому бронювання номерів у готелі треба проводити за кілька тижнів до поїздки. Більшість готелів і навіть міні-готелів Моршина має свої оздоровчі бази, які за своєю якістю не є гіршими, ніж санаторні. Курорт Моршин популярний як серед українських, так і іноземних туристів, оскільки якість обслуговування і професіоналізм персоналу нічим не гірші, ніж у європейських оздоровчих комплексах. І ціни тут залишаються на цілком доступному для населення рівні [1].

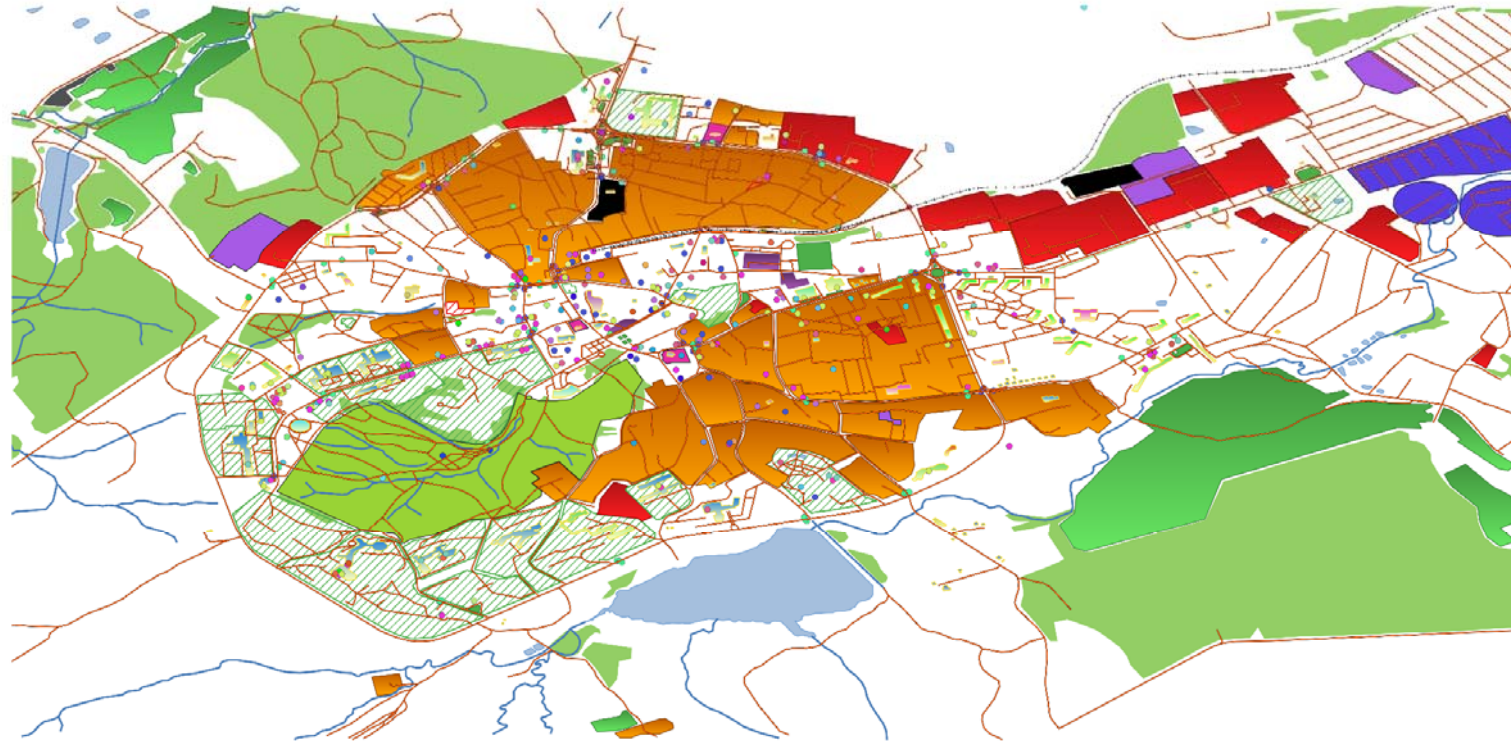
Трускавець – бальнеологічний курорт, який відомий далеко за межами України. Головна його особли-

вість – цілющі мінеральні води. Курорт розташований у передгір'ї Українських Карпат. Десятки готелів, санаторіїв, пансіонатів і мінеральні джерела створили в Трускавці всі умови для комплексного оздоровлення та відпочинку [2]. Саме завдяки своїм лікувальним властивостям мінеральних вод, тут найбільше відпочиває осіб середнього та літнього віку. Для молодіжного відпочинку в Трускавці добре розвинена туристична інфраструктура (рис. 1).

Лікування в Трускавці відоме завдяки його мінеральним водам (табл. 2). Лікувальна трускавецька "Нафтуса" не має жодних аналогів у світі. Маючи специфічний присмак і легкий запах нафти, ця вода сприяє нормалізації обміну речовин, шлунково-кишкового тракту та підшлункової залози, підвищенню активності залоз внутрішньої секреції, захисту та відновленню печінкових клітин, виведенню з організму радіонуклідів, шлаків і неокиснених продуктів обміну речовин [9]. Вода також має сечогінну, жовчогінну, спазмолітичну, знеболювальну дію, знімає запальний процес у нирках, сечових шляхах, печінці, кишківнику і т. д.

Трускавець

— Залізниці	• кафе	• спортивні зали	• поштові відділення	■ бари	■ поліцейські відділки	■ ферми
— Дороги	• автомийки	• лікарні	• паби	■ автобусні станції	■ паб	■ гаражі
— Водотоки	• димарі	• готелі	• пункти переробки відходів	■ кафе	■ курорти	■ луки
Точки Інтересу	• кінотеатри	• інформаційні бюро	• РАЦСи	■ церкви	■ ресторани	■ промислові об'єкти
• квартири	• клініки	• надземні переходи	• зони відпочинку	■ комерційні будівлі	■ дахи	■ сміттєзвалище
• художні галереї	• будинки культури	• бібліотеки	• ресторани	■ будівельні майданчики	■ школи	■ зони відпочинку
• банкомати	• суди	• меморіали	• санаторії	■ бювети	■ служби	■ релігійні об'єкти
• місця інтересу	• хрести	• монументи	• школи	■ заправок	■ сараї	■ житлові зони
• банки	• переходи	• мотелі	• спа-центри	■ гаражі	■ СПА	■ заклади роздрібної торгівлі
• бари	• стоматологічні кабінети	• музеї	• вокзали	■ гостьові будинки	■ туалети	Природні території
• білборди	• медичні центри	• нічні клуби	• басейни	■ госпіталі	■ міська рада	■ ліси
• аварійні зупинки	• бювети	• пологові будинки	• таксофони	■ готелі	Види землекористування	■ парки
• пункти обміну валют	• пункти вуличної їжі	• АЗС	• громадські туалети	■ будинки	■ присадібні ділянки	■ водні об'єкти
• фонтани	• заправки	• аптеки	• світлофори	■ ринки	■ кладовища	
• автобусні станції	• заправки	• місця для пікніків	■ Будівлі	■ нічні клуби	■ природоохоронні території	
• автобусні зупинки	• гостьові будинки	• відділки поліції	■ квартири	■ місця паломництва	■ будівельні майданчики	

Рис. 1. Заклади сфери послуг м. Трускавець

Таблиця 2. Основні характеристики інфраструктури бальнеологічних курортів Моршина і Трускавця

	Моршин	Трускавець
Територія, кв. м.	2	8
Профіль лікування	Захворювання органів видільної й травної систем, порушення обміну речовин	
Кількість лікарняних закладів, од.	1	1
Кількість закладів культурного типу, од.	1	9
Кількість масових та універсальних бібліотек, од.	1	12
Кількість стадіонів, од.	1	–
Кількість футбольних полів, од.	–	4
Кількість спортивних майданчиків, од.	5	15
Кількість стрілецьких тирів, од.	–	2
Кількість плавальних басейнів, од.	–	1
Кількість спортивних залів, од.	1	11
Кількість вілл, од.	–	4
Кількість готелів, од.	2	20
Кількість пансіонатів, од.	–	–
Кількість санаторіїв, од.	7	19
Кількість SPA-центрів, од.	–	15
Кількість басейнів у відпочинкових закладах, од. Із них:	–	19
у віллах, од.	–	1
у готелях, од.	–	7
у санаторіях, од.	–	11
Кількість бюветів, од.	3	20
Кількість літніх дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, од.	1	3
Кількість кіосків, од.	2	7
Кількість крамниць, од.	15	42

Дані: Головне управління статистики у Львівській області [3].

Обираючи між Моршином і Трускавцем, у першу чергу увага звертається на профіль спеціалізації курортів, а вже потім оцінюються вартість проживання, додаткові можливості, зокрема розваги, медичні та спа-процедури тощо. Наступним моментом є транспортна доступність до санаторіїв, готелів чи вілл, можливість отримання повноцінної інформації про сервіс курортів та весь асортимент послуг, які в них надаються [8].

Не менш важливими є відміни у складі води, яка споживається приїжджими з оздоровчою метою [8]. Як Моршин, так і Трускавець відзначаються унікальними мінеральними джерелами із цілющим ефектом [6]. На території двох курортів для загального користування збудовано бювети для споживання мінеральних вод. У Моршині власні бювети мають санаторії Моршинський і Київ-плюс (рис. 2), а в Трускавці – санаторії Ріксос-Прикарпаття, Карпати, Перлина Прикарпаття, Шахтар, Молдова, Вернигора, Лісова пісня, Алмаз, Кристал, Дніпро-Бескид, Полонина та Женева [5].

У Моршині лікуються головним чином захворювання органів шлунково-кишкового тракту. Тут також можна покращити кровообіг в організмі, нормалізувати обмін речовин, провести ефективну терапію цукрового діабету, відновити печінку на клітинному рівні, вилікувати кишківник, підшлункову залозу, нирки, позбутися алергічних захворювань, провести омолоджувальну терапію організму та ін. [4].

У Трускавці, крім лікування захворювань органів видільної й травної систем і порушення обміну речовин, також проводиться комплексне оздоровлення всіх приїжджих після інтенсивних реабілітаційних процедур та оперативних втручань і з різними хронічними захворюваннями [2].

Крім оздоровлення, на цих двох курортах організуються різноманітні культурні заходи, цікаві екскурсії, відпочинок на прилеглих гірськолижних курортах, спа-процедури [7]. Санаторії й Трускавця, і Моршина облаштовані спеціальними дитячими кімнатами, атракціонами, басейнами з гірками, міні-аквапарками. Тут також розроблено комплекси медичних процедур і меню з дієтичним харчуванням для різних вікових груп відпочиваючих.

Порівнюючи курорти Моршин і Трускавець, варто звернути увагу на санаторії, які діють на їхній території, на представлені категорії їхнього номерного фонду (люкс, напівлюкс, стандарт, економ), різноманітність супутніх послуг і рівень сервісного обслуговування та ін. [10]. На сьогодні санаторії двох досліджуваних курортів споруджені згідно з діючими державними будівельними нормами і пропонують такий перелік послуг:

- затишні номери з усіма необхідними вигодами;
- збалансоване дієтичне харчування;
- послуги профільних фахівців;
- лабораторну діагностику;
- лікувальні водні процедури в басейнах (відкритих, закритих, з підігрівом і гейзерами), ваннах і душових, наповнених мінеральними водами;
- послуги спа-салонів, салонів краси;
- власні парково-рекреаційні зони, теренкури, упорядковані прогулянкові алеї;
- додатковий сервіс (шоу-програми, екскурсії по курорту або закордон, бювети, дитячі кімнати, атракціони, парковки) [7].

Моршин

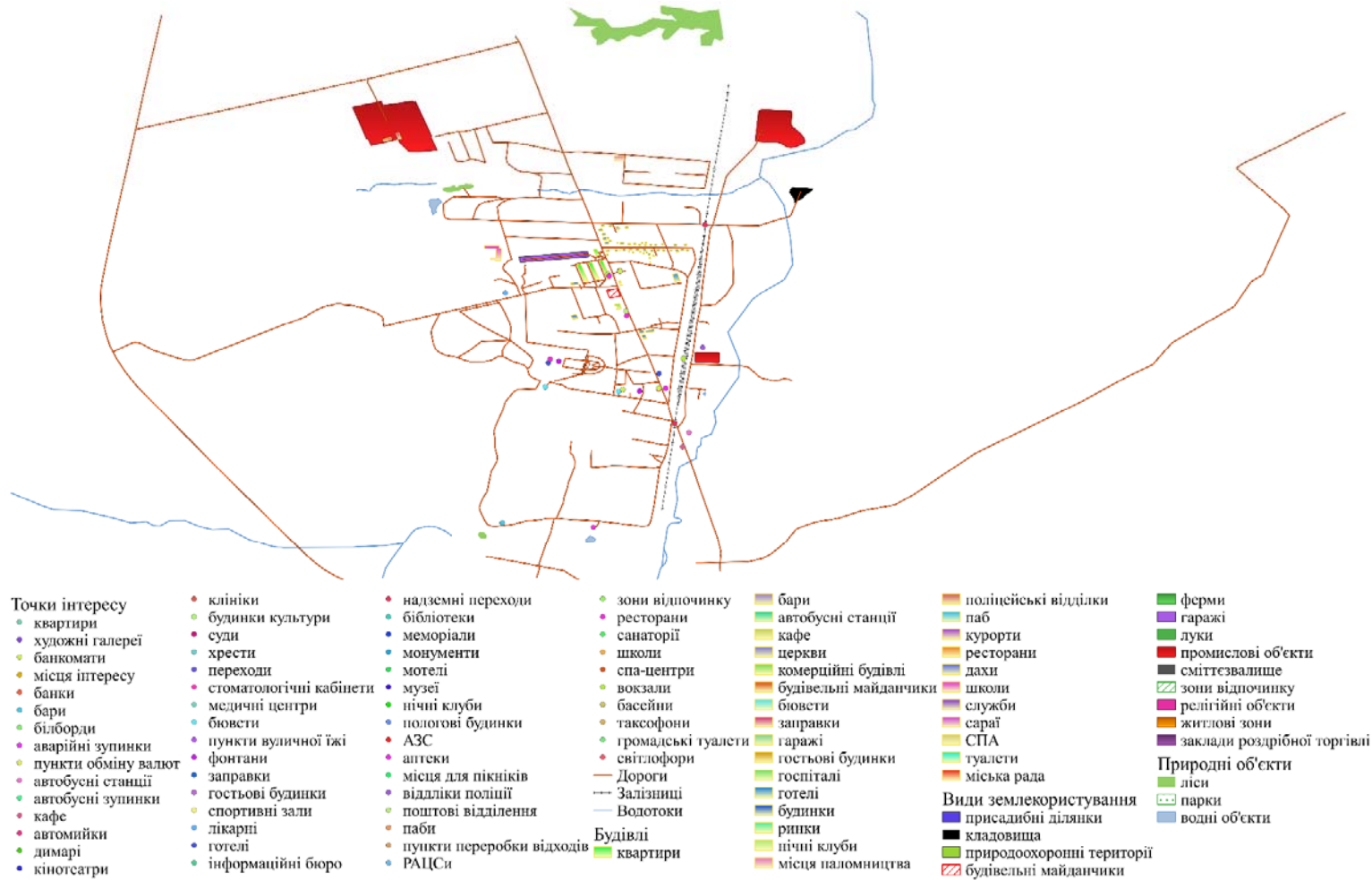

Рис. 2. Заклади сфери послуг м. Моршин

Таблиця 3. SWOT-аналіз ефективності розвитку бальнеологічних курортів Львівської області (на прикладі Моршина і Трускавця)

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> Унікальні лікувальні властивості мінеральної води "Нафтуса". Визнання м. Моршин та м. Трускавець найбільшими санаторно-курортними центрами передгір'я Карпат. Значна кількість джерел мінеральних вод. Сприятливі природно-кліматичні умови. Розвиток санаторно-курортної інфраструктури міст Моршина і Трускавця. Велика кількість санаторно-курортних закладів, у тому числі санаторіїв, готелів, пансіонатів, вілл і т. д. Наявність низки спеціалізованих центрів з медичної реабілітації та санаторного лікування, зокрема Міжнародної клініки відновного лікування (м. Трускавець). Кваліфіковані трудові ресурси як у медично-лікувальній галузі, так і в санаторно-курортному обслуговуванні. Сприятливе суспільно-географічне розташування курортів – близькість до країн ЄС, міжнародних автомобільних і залізничних магістралей. Близькість до культурних осередків області (м. Львів, м. Дрогобич і т. д.) та сучасних туристичних і гірськолижних центрів (Буковиця, Славсько, Тустань, Плай, Крутогір). Популяризація окремих закладів санаторно-курортної інфраструктури міст Моршина і Трускавця. Велика кількість історико-культурних пам'яток курортів. Велика кількість закладів харчування, розважальних центрів та ін. 	<ol style="list-style-type: none"> Відсутність статусу курорту державного значення. Загроза забруднення і вичерпання джерел мінеральних вод. Закриття верхнього бювету води "Нафтуса" у Трускавці. Низька якість питної води. Аварійний стан мереж водопостачання, каналізації та системи очистки стоків у містах Моршин і Трускавець. Мала площа власних земельних ресурсів. Відсутність спеціалізованих навчальних закладів з підготовки фахівців у сфері обслуговування. Незнання населенням іноземних мов. Відсутність індустрії розваг для різних груп туристів (молодь – активний відпочинок, старші – просвітницькі лекції/семінари, концерти класичної музики та ін.). Недостатній рівень розвитку туристично-рекреаційної інфраструктури. Невідповідність готельно-туристичних комплексів Моршина і Трускавця світовим стандартам якості. Низька якість доріг. Недостатня кількість під'їзних доріг до оздоровчих об'єктів курортів. Недосконалість нормативно-правової бази у сфері оздоровлення і відпочинку. Малий асортимент і низька якість оздоровчих послуг. Брак туристичної інформації про Моршин і Трускавець.
Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> Спорудження нових автодоріг до обласного центру. Зростання кількості приїжджих на курорти. Сприятлива візова політика для іноземних туристів. Зростання рівня доходів населення. Поліпшення екологічної ситуації в Моршині та Трускавці. Збереження природного біорізноманіття курортів. Створення інвестиційних проектів з розвитку зон відпочинку в Моршині й Трускавці. Розширення ринку туристичних послуг за умови раціонального використання наявних природних і рекреаційних ресурсів та інфраструктури. Посилення інтересу у населення до історико-культурної спадщини Моршина і Трускавця. 	<ol style="list-style-type: none"> Зростання конкуренції серед бальнеологічних курортів України. Занепад архітектурних пам'яток. Збільшення обсягу виїзного туризму до інших регіонів України і закордон. Нестабільність економічної ситуації в країні. Продовження військових дій у зоні ООС. Пожвавлення корупційних та інфляційних процесів в Україні. Зростання обсягу соціальних видатків за умови створення ОТГ. Небезпека виникнення техногенної катастрофи завдяки сусідству зі Стебницьким калійним комбінатом. Величезні обсяги вирубки деревини. Невирішеність проблеми поводження із твердими побутовими відходами (ТПВ). Збільшення обсягу транспортних потоків через територію міст Моршин і Трускавець.

Висновки. Обираючи між Трускавцем і Моршином, необхідно звертати увагу не лише на зазначені вище фактори, але й на місце розташування курорту, можливість використання трансферу та наявність на території медичних центрів (рис. 3), де можна скористатися послугами профільних фахівців (гінекологів, кардіологів, урологів, терапевтів, косметологів, масажистів, тренерів).

Ключовими перевагами Трускавця є:

- більша площа території;
- велика кількість санаторіїв, готелів, вілл, пансіонатів, медичних центрів;
- джерело з унікальною мінеральною водою "Нафтуса";
- більший рівень розвитку транспортної інфраструктури;
- пряме залізничне сполучення з Києвом та іншими великими містами;
- основний профіль спеціалізації – захворювання органів сечовидільної системи, зокрема нирок.

Якщо бюджет є обмеженим для відпочинку та оздоровлення, то варто поїхати в Моршин. Тут можна обрати собі санаторій чи комфортабельну кімнату в приватному секторі поблизу бювету за помірну ціну.

З головних особливостей Моршина варто виділити:

- невисока вартість проживання;

- наявність мальовничого озера та знаменитої "Моршинської ропи";
- значне природне різноманіття;
- профіль спеціалізації курорту – лікування захворювань органів травної системи, у тому числі й хвороб шлунково-кишкового тракту.

Список використаних джерел:

- Баєва О. Тенденції розвитку санаторно-курортного бізнесу в Україні / О. Баєва, Н. Новальська // Проблеми модернізації України : наук. часопис. – К. : ДП "Вид. дім "Персонал", 2015. – Вип. 1. – С. 52–55.
- Клалчук В. Туризм і курортне господарство Галичини / В. Клалчук. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2012. – 224 с.
- Офіційний сайт Головного управління статистики у Львівській області [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.lv.ukrstat.gov.ua/>
- Офіційний сайт Моршинської міської ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://morshyn-rada.gov.ua/>
- Офіційний сайт туристичної компанії "Edward" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://edward-tour.com/uk/>
- Рутинський М. Класифікація та типологія курортів / М. Рутинський // Вісн. Львів. ун-ту. Серія географічна. – 2007. – Вип. 34. – С. 236–246.
- Bender T. Evidence-based hydro- and balneotherapy in Hungary – a systematic review and meta-analysis / T. Bender, G. Balint, Z. Prohaszka, P. Géher, I-K Tefner // Int. J. Biometeorol. – 2014. – P. 311–323.
- Gutenbrunner C.. A proposal for a worldwide definition of health resort medicine, balneology, medical hydrology and climatology / C. Gutenbrunner, T. Bender, P. Cantista, Z. Karagülle // Int. J. Biometeorol. – 2010. – P. 495–507.
- Kamioka H. Effectiveness of Aquatic Exercise and Balneotherapy: A Summary of Systematic Reviews Based on Randomized Controlled Trials of Water Immersion Therapies / H. Kamioka, K. Tsutani, H. Okuizumi,

Y. Mutoh, M. Ohta, S. Handa, S. Okada, J. Kitayuguchi, M. Kamada, N. Shiozawa, T. Honda // Int. J. Epidemiol. – 2010. – P. 2–12.

10. Varga C. Balneoprevention: new approaches / C. Varga // Int. J. Biometeorol. – 2012. P. 195–197.

References:

1. Baeva O. Trends in the development of sanatorium and resort business in Ukraine / O. Baeva, N. Novalska // Problems of modernization of Ukraine. Scientific journal – Issue 1. – K. : SE "Publishing House" Personnel", 2015. – P. 52–55.

2. Klapchuk V. Tourism and resort economy of Galicia / V. Kappchuk. – Ivano-Frankivsk : Foliant, 2012. – 224 p.

3. Official site of the Main Department of Statistics in Lviv Oblast [Electronic resource] Access mode: <https://www.lv.ukrstat.gov.ua/>

4. Official site of the Morshyn City Council [Electronic resource] Access mode: <http://morshyn-rada.gov.ua/>

5. Official site of the travel company "Edward" [Electronic resource] Access mode: <https://edward-tour.com/uk/>

6. Rutinsky M. Classification and typology of resorts / M. Rutinsky // Visnyk of Lviv University. The series is geographic. – 2007. – Issue 34. – P. 236–246

7. Bender T, Balint G, Prohaszka Z, Géher P, Tefner I-K. Evidence-based hydro- and balneotherapy in Hungary – a systematic review and meta-analysis / T. Bender, G. Balint, Z. Prohaszka, P. Géher, I-K. Tefner // Int. J. Biometeorol. – 2014. – P. 311–323.

8. Gutenbrunner C. A proposal for a worldwide definition of health resort medicine, balneology, medical hydrology and climatology / C. Gutenbrunner, T. Bender, P. Cantista, Z. Karagülle // Int. J. Biometeorol. 2010. 495–507 p.

9. Kamioka H Effectiveness of Aquatic Exercise and Balneotherapy / H. Kamioka, K. Tsutani, H. Okuizumi, Y. Mutoh, M. Ohta, S. Handa, S. Okada, J. Kitayuguchi, M. Kamada, N. Shiozawa, T. Honda // A Summary of Systematic Reviews Based on Randomized Controlled Trials of Water Immersion Therapies. Int. J. Epidemiol. 2010. 2–12 p.

10. Varga C. Balneoprevention: new approaches / C. Varga // Int. J. Biometeorol. – 2012. – P. 195–197.

Надійшла до редколегії 15.05.19

И. Горин, асп.

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Киев, Украина

ОБЩЕСТВЕННО-ГЕОГРАФИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ МОРШИНСКОГО И ТРУСКАВЕЦКОГО БАЛЬНЕОЛОГИЧЕСКИХ КУРОРТОВ ЛЬВОВСКОЙ ОБЛАСТИ

Моршинский и Трускавецкий бальнеологические курорты являются важными составляющими лечебно-оздоровительного, рекреационного и экономического потенциала Львовской области. Ежегодно в города Моршин и Трускавец приезжает около 300 000 украинских и иностранных отдыхающих, способствуя тем самым экономическому развитию исследуемых курортов региона. Выделены главные особенности этих курортов. Проанализированы основные факторы привлекательности Моршина и Трускавца для приезжих. Показано, что стоимость путевок в санатории и пансионаты этих курортов в основном зависит от периода года. Выбирая между Моршином и Трускавцем, приезжие обращают внимание на профиль специализации курортов, оценивают стоимость проживания, дополнительные возможности с оздоровительной целью. И Моршин, и Трускавец характеризуются уникальными минеральными источниками, которые имеют целебный эффект. На территории двух исследуемых курортов для общего пользования построено бюветы для потребления минеральных вод. В Моршине собственные бюветы имеют такие санатории, как Моршинский и Киев-плюс, а в Трускавце – санатории Риксос-Прикарпатье, Карпаты, Жемчужина Прикарпатье, Шахтер, Молдова, Вернигора, Лесная песня, Алмаз, Кристалл, Днепр-Бескид, Полонина и Женева. Исследованы заведения размещения, которые функционируют сегодня в вышеупомянутых курортах Львовщины. На двух исследуемых курортах проводится большое количество спа-процедур и организовываются интересные экскурсии и разнообразные культурно-развлекательные мероприятия, в частности отдых на прилегающих горнолыжных курортах. В санаториях как г. Трускавец, так и г. Моршина есть специальные детские комнаты, аттракционы, бассейны с горками, мини-апарками и др. Проведен SWOT-анализ развития бальнеологических курортов городов Моршин и Трускавец.

Ключевые слова: бальнеологический курорт, г. Моршин, г. Трускавец, санатории, пансионаты, гостиницы, оздоровление, отдых.

I. Horyn, PhD Student

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

SOCIO-GEOGRAPHICAL ANALYSIS OF MORSHYN AND TRUSKAVETS BALNEOLOGICAL RESORTS OF LVIV REGION

The article acknowledges that Morshyn and Truskavets balneological resorts are important components of the health-improving, recreational and economic potential of the Lviv region. Every year in Morshyn and Truskavets, some 300,000 Ukrainian and foreign holidaymakers come to Ukraine, contributing to the economic development of the studied resorts in the region. The article sheds light on the main features of these resorts. The main factors of attractiveness of the cities of Morshyn and Truskavets are analyzed. It is shown that the cost of permits in sanatorium and boarding houses of these resorts is highly dependent on the period of the year. At the resorts the most expensive trips are found in the summer and winter. They are especially expensive during New Year's and Christmas holidays, when there is the largest flow of tourists. The cheapest trips are in the fall and from the middle of January to the beginning of April. When selecting between Morshyn and Truskavets, visitors pay attention to the specialization of resorts, estimate the cost of living, assess additional facilities, which include entertainment, medical and SPA procedures, etc. Transport accessibility of the sanatoriums, hotels or villas is an important issue, which is often emphasized during the decision making by tourists as well as the possibility of obtaining complete information about the entire assortment of services provided in the resorts. In the article, an important point is the difference in the composition of water consumed by visitors with a healing purpose. Both Morshyn and Truskavets are marked by unique mineral springs with a healing effect. In the territory of two resorts for public use pump rooms for the consumption of mineral water have been constructed. In Morshyn, own pump rooms have sanatoria Morshynsky and Kiev plus, and in Truskavets – sanatoria Rixos Prykarpatya, Carpathians, Pearl of the Carpathians, Shakhtar, Moldova, Vernigore, Forest song, Almaz, Crystal, Dnipro-Beskid, Polonin and Geneva. Accommodation establishments that operate today in the abovementioned resorts of the Lviv region are investigated. A SWOT-analysis of the balneological resorts development in the city of Morshyn and Truskavets was conducted.

Key words: balneological resort, city of Morshyn, city of Truskavets, sanatoria, boarding houses, hotels, health improvement, rest.